

ÉSEK

astagabb betű-
50 lej. Állást-
hirdetések díja
gy továbbitunk
nyzési hírek díja
lej.

tkészítők
e! A legkitti-
a schweizi tej-
készsül. Hatásos,
andó készítmény.
Co Rt. vegyér-
Cluj. 2048

rség tudomására
ogy Máramaros-
levő בית כנסת
met Bogdan Voia
robantilor (Ma-
a 31-a áthelyez-
adéglomben abo-
delvételnek, zala-
tűvöket is válla-
nő házikoszt, —
k. Judovics Lázár
2165

Friss
bda
mányunk be-
tt. Erdéklő-
áránálattal
unk. BLUM
rek. Oradea-
Mare

porok
rosan eladó.
17), Michael
ta mare, up.
are

nyva
negek,
sások
Cluj
efon 910.

tószőnyeg
egy ebédő
g 3x4
erg sző-
ictoriei 5.

ők
ש
פס
inka

ántó
rd. 70.

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77
Zs. N. Sz. — — — 2-28
Egyes szám ára pá-
nyvarton és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110
★	
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40—
Egyes szám	3—

1927 április 14 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár ★ X évfolyam ★ 86 szám

5687 Niszán 12

Kihirdetik a templomban

Hála a két balkezes adópolitikának, az ország lakossága manapság nem a legjobb véleménnyel van az állampolgári kötelességek legfontosabbikáról, az adózásról. Különösen faluhelyeken idegesíti a parasztokat az adónak már a pusztá említése is. A falusi ember minden nadrágos emberben adóvégrehajtót lát és ösztönös gyanakvással húzódik vissza házába, ha egy kocsit lát keresztülgördülni a falu utcáin.

Az adó sohasem volt népszerű intézmény a falvakon és régen is megtörtént, hogy demagóg képviselőjelöltek legelsősorban az adó eltörlését ígérték be a kerület lakosainak, mert mindig az adó volt a legjobb propaganda-eszköz. Az adótól való idegeskedés azonban az utóbbi években hallatlan arányokat öltött, legfőképpen azért, mert úgy az adópolitika, mint az adó behajtása kíméletlen és tekintetnélküli eszközökkel történtek.

Hogy a kormány maga is tudatában van, mennyire népszerűtlen intézmény a falvakon az adó, azt mi sem jellemzi jobban, mint az a belügyminiszteri rendelet, amelyet most kiadottak meg valamennyi falu lelkészének. Április 24-én tudvalevőleg országos népszámlálást rendelt el a kormány. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban most felhívták az összes falvak papjait, hogy egy héttel a népszámlálás fogantatása előtt a templom szőszékéről hirdessék ki a népeknek, hogy a népszámlálásnak nincsen adójellege és az egész népszámlálási akciónak semmi összefüggése sincs az adókövetéssel.

Erre a tisztázásra nyilván azért volt szükség, hogy a falvakon nagyobb zökkenő nélkül lehessen lebonyolítani a hamarjában elrendelt népszámlálást. Ezzel azonban még korántsem tett pontot a kormány a népszámlálási akciójára. Nem az adó az egyetlen kérdés, amely a népszámlálással kapcsolatban tisztázásra szorul, és nem a falusi lakosság esetleges ellenkezése az egyetlen nehézség, amely ennek az akciónak sima lebonyolítása elé akadályokat gördít.

Ugyanakkor, amikor a kormány gondoskodott arról, hogy a falusi lakosságot felvilágosítsa arról, hogy a közigazgatási hatóságok kiszállása nem adókirovást jelent, fel kellett volna világosítani az ország közvéleményét is végre arról, hogy ennek a rajtaütésszerű népszámlálásnak tulajdonképpen mi a rendeltetése. Mert a közvélemény még ma sincs tisztában azzal, hogy ez a népszámlálás tulajdonképpen ellenőrzést, vagy statisztikai adatgyűjtést jelent-e.

És ugyanakkor, amikor a kormány jónak látta, hogy a falusi lakosság esetleges ellenkezésének leszerelésével kiküszöbölje a népszámlálás lebonyolításának egyik nehézségét, arra is gondolhatott volna, hogy az akció összes nehézségeit elkerülje. Mert akár ellenőrzést, akár adatgyűjtést jelent az április 24-iki népszámlálás, a rendelkezésre álló idő és a rendelkezésre álló eszközök egyáltalában nem garantálják azt, hogy ennek az egész népszámlálásnak lehet majd valami pozitív hasznát venni.

A népszámlálási lapok és az előirt technika primitívtsége csak egy teljesen hézagos képet mutathat és azok az összegek, amelyek az adatoknak ilyenformán való összegyűjtéséből fognak adódni, egyáltalában nem fognak világos képet nyújtani a lakosság etnikai megoszlásáról. Ha a kormány szükségesnek látta, hogy az 1930-iki nagy népszámlálás előtt még ebben az évben egy előzetes népszámlálási akciót lebonyolítson, úgy ennek terminusát ki lehetett volna tolni legalább egy hónappal, hogy azalatt az idő

A sékel a zsidó nép egységének és összetartozásának szimboluma.

alatt kellően megfogalmazott úrlapokkal és kellően kitanított és felkészült apparátussal foghasson hozzá a munkához. Ilyenformán, ahogy most képzelik lebonyolítani az akciót, csak az

ötmillió hitel fog elfogyni komolyabb eredmény nélkül, ami azt jelenti, hogy ebből a népszámlálásból az ötmillió rendkívüli hitel elfogyasztása révén mégis csak adóügy lesz.

Óriási flottával vonultak föl a nagyhatalmak a kínai vizekre

A kantoni külügyminiszter pénteken válaszol a nagyhatalmak jegyzékére

Sanghaj, április 13. A kínai vizeken jelenleg nyolc admirális vezetésével kétszázegy idegen csatahajó tartózkodik. Ezek közül 78 japán, 76 brit, 30 amerikai, 10 francia, 4 olasz 1—1 spanyol, portugál és holland. Az egységek állandóan cirkálnak a kínai partokon körül. Ez a legnagyobb vizierő, amely a kínai vizeken eddig megjelent. A hajók nyomon követik az északiak hadi operációit. Csang-Cso-Lin eddigi diadalaihoz újakat számíthat. Az északiak ellenállás nélkül elfoglalták Hukant és teljes erővel, nagy hadi felkészültséggel nyomulnak Sanghaj felé. Sanghajban a tengeri szövetség az általános munkásszövetség kezdeményezésére általános sztrájkot tervez tiltakozásul a pekingi házkutatások miatt.

Moszkvai jelentések szerint a szovjetsajtó úgy értesül, hogy Csang-Cso-Lin nem fogadja el a szovjet utolsó jegyzékében felállított köve-

teléseket. Mindennek ellenére Oroszország a diplomáciai viszony megszakításán kívül nem kíván egyéb rendszabályokat foganatosítani. A sajtó szerint a pekingi házkutatásokat Angolország provokálta ki az északiaktól.

London, április 13. Chem kantoni külügyminiszter külön jegyzékben fog válaszolni a nagyhatalmak kollektív jegyzékére. Azoknak a hatalmaknak, amelyeknek hadihajói bombázták Nankingot, Chem megtagadta az elégtételadást és azt állítja, hogy a bombázás folytán haltak meg az illető államok polgárai. Franciaországnak és Olaszországnak kártérítést és elégtételt ígér a kínai külügyminiszter, Japánt pedig elválasztani igyekszik Angliától és az Egyesült-Államoktól és nagyon konciliáns hangon intézi el a japán követeléseket. A kínai kormány válaszát pénteken publikálják.

Életbelépett az új behozatali tarifa

Általános drágaságot fognak előidézni az indokolatlanul magas vámok. Az ország lakossága és kereskedelme a parlamenttől várja a súlyos hibák jóvátételét

(Cluj-Kolozsvár, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szerdán éjfélkor életbelépett Románia új behozatali vámtarifája, amely két év alatt már a negyedik kísérlet arra, hogy az ország gazdasági életét kivezesse a káoszából, de ez a tarifa sem hozhat más eredményt, mint az eddigi állapotok súlyosbodását. Mert bármennyire igaz is, hogy az országra döntőfontosságú vámpolitika alapjai nem állandó jellegűek, az a sietség és egyoldalúság, amely a tarifa összeállításán meglátszik, igen súlyos mulasztás a kormány részéről és ezt

az ország kereskedelme, mezőgazdasága és lakossága éveikig meg fogja sínyleni.

Az új vámtarifa legsúlyosabb hibája az, hogy tulhajtott iparpártolási és valutavédelmi szempontokból olyan közszükségleti cikkekre is abnormálisan magas behozatali illetékeket ró, amelyeket belföldön nem termelnek. Így például a tea, kávé és más gyarmatarúk, általában minden tömegcikkre, amely nem kerül feldolgozásra az országban, 20—30 százalékos érték-vámot állapítottak meg. A hering, amely igazán nem nevezhető luxuscikknek, az új tarifa alapján kilónként 11.40 lej vám alá esik az eddigi 4 lej helyett, ami közel 300 százalékos emelést jelent. Az olivolaj kilónkénti váma 3.50 lej helyett ezentul 18 lej,

a kávé váma 24 lej kilónként az eddigi 3 lej helyett.

Ugyanez a helyzet mindazon élelmiszereknél, ruházati és más cikkekénél, amelyet vagy egyáltalán nem állítanak elő belföldön, vagy csak jelentéktelen mennyiségben. Ez a politika, amely leginkább a középosztályt és a szegényeket sújtja, nem a belföldi ipar pártolására szolgál, hanem kizárólag költségvetési bevételek fokozására, a fogyasztó közönségnek az eddiginél is nagyobb kiszípolozásával. Az új vámok

ugyanis olyan drágasági hullámot fognak előidézni, amely a lakosság teljes elszegényedésére és talán még súlyosabb következményekre vezethet.

Nem szolgálja a belföldi ipar érdekeit az új vámtarifa, mert

ha megdrágul az élet, megdrágul a termelés is

a bérek és a belföldi nyerstermékek törvényszerű emelkedése folytán.

A drága gyártmányok exportképtelenekek lesznek, nem is szólva arról, hogy a védővámok által érintett államok retorzióképpen be sem engedik majd a romániai termékeket. Ha tehát az import erőszakos csökkentésével akar egyensúlyozott külkereskedelmi mérleget a kormány, az export visszaesése fogja ezt meghiúsítani. A tarifa tehát a magasabb állami érdekeket sem szolgálja. De ellenkezik a tarifa a kormány lejstabilizációs programjával is, mert

a valuta revalorizációja az áruk fokozatos csökkenését követeli meg, míg az új tarifa általános áremelkedést fog hozni.

Ettől eltekintve, az aranylejnek 40 papirlejben való értékmegállapítása sem racionális, mert 2.50 szantimos zürichi alapon van kalkulálva, amikor a lej 3.20 Zürichben. Ha a kormány következetes akar maradni, a negyvenes szorzószámot kénytelen lesz mindannyiszor felemelni, ahányszor a lej emelkedni fog, mert a valuta javulása megkönnyíti az importot és lehetlenné teszi az exportot, ha csak le nem szállítják az adókat. Akkor viszont semmit sem nyert az állam.

Az ország lakossága és kereskedelme a parlamenttől reméli a fenyegető veszedelem elhárítását. Értesülésünk szerint ebben az irányban komoly akció indult meg a különböző kereskedelmi szervezetek részéről.

Gramofon

Lepagenál, Kvár. Kérjen árjegyzéket.

A héber egyetem legújabb kiadványa

— A „Kirjat Szefer“ új száma —

A jeruzsálemi Héber Egyetem mellett fennálló intézmények között a legnépszerűbb a Zsidó Nemzeti és Egyetemi Könyvtár. Ez az intézmény csak néhány év előtt alakult meg, de oly rohamosan fejlődik, hogy a rengeteg könyv elhelyezésére az eddigi helyiség szűknek bizonyult és a vezetőség határozata folytán már munkában is van egy új, monumentális és modern épület, amely a könyvtárnak hajlékul fog szolgálni.

A könyvtárnak egy külön organuma is van: a negyedévenként megjelenő „Kirjat Szefer“, amelynek legújabb, (III. évf.) negyedik száma most került szétküldésre.

A magasnívójú folyóirat három részre oszlik. Elsősorban beszámol a könyvtár időközötti fejlődéséről, ezáltal felhívja az egész földön szétszórta zsidók figyelmét a könyvtár fejlesztésére és gazdagítására. A második része: revü. Ez megismertet bennünket mindama zsidótárgyú művekkel, amelyek bárhol és bármilyen nyelven megjelentek. Ezzel módot ad a tudósoknak arra, hogy a zsidótárgyú tudományok haladását figyelemmel kísérhessék, de egyúttal áttekintést nyújt a laikusoknak is arról a hatalmas szellemi munkáról, amely a zsidó tudományok terén végbemegy. A folyóirat harmadik részét tudományos cikkek teszik, melyek főképpen bibliográfiai kérdésekkel foglalkoznak.

A könyvtár hírei közül megemlítjük a következőket:

A Népszövetség értesítette a Könyvtár vezetését, hogy ezáltal a Népszövetség irodájának mindegyik nyomdai termékéből egy példányt a Zsidó Nemzeti Könyvtárnak küld. Ugyaníly határozatot hozott a Hágai Békebíróóság is. — A Zichron Jáakov-kolónián elhunyt M. Lange 1000 fontot hagyományozott a könyvtár javára. Ezen az összegben a vezetőség 15.000 könyvet fog beköltetni, miáltal azoknak forgalombahozatalát lehetővé teszi. — Dr. I. Jarehi (Newyork) nagy alapítványt létesített orvosi szakkönyvtár számára. — Egy berlini egyesület megvette a könyvtár számára a nemrég elhunyt dr. G. Itelsohnak 1000-nél több kötetből álló, főképp bölcsészettel foglalkozó nagyon értékes könyvtárát. — A „Knizhuoja Palata“ nevű orosz, állami könyvtár 600 darab tudományos folyóiratot adományozott a Zsidó Nemzeti Könyvtárnak. — Ugyancsak egy nagy könyvkiadomány érkezett egy svájci, továbbá egy kopenhágai egyesülettől és sok magánosoktól. A szeptember—december hónapokban a könyvtár 7789 könyvvel (11.213 kötet) gazdagodott. Az összes bejegyzett könyvek száma 1927. jan. 1.-én 112.668 volt, 141.117 kötetben.

A revü 140 olyan nyomdatermékről ad jelentést, amely Palesztinában jelent meg és 277-ről, amely az egész világon adatott ki. Az arany Palesztinára nézve feltűnően kedvező. De csak látszólag. Valószínű, hogy a „külföldi“ szerzők és kiadók — elég helytelenül — nem sietnek az új művek egy-egy példányát a könyvtárnak beküldeni. Nem található a revüben pld. Löw: „Die Flora der Juden“ című hatalmas műve. Érdekes, hogy a héber, jiddis, arab, német, angol, olasz, bulgár, francia, lengyel mellett egy *eszperantó* nyelven írt zsidótárgyú műről is találunk említést. Meg van említve a Temesváron megjelenő „Haderech“ című ifjúsági folyóirat is.

A tudományos részben S. Assaf tanítóképző-intézeti tanár (Jeruzsálem) ír kitűnő cikket egy újonnan felfedezett XI. századbeli zsidó tudósról és művéről; Fleischer Lipót (Temesvár) hírt ad azon 3000 oldalra terjedő hatalmas műről, melynek tudós szerzője, rabbi Wolf Boskowitz, a XVII. században (Proznitzban) élt és amelynek mindeddig kiadatlan, fölülte értékes kéziratát Soffer Herman, temesvár-gyárvárosi főrabbi birtokában van. I. Ben Cevi (Jeruzsálem) a múlt században F'Künben történt zsidó tele-

pülés történetét tárgyalja. B. Dinabury (Jeruzsálem) pedig S. I. Rappaport leveleit közli. Ezen leveleknek kézírata — amely kortörténeti szempontból nagy értékkel bír — a Zsidó

Egyetemi és Nemzeti Könyvtár birtokában van. A 83 oldalra terjedő füzet nagyon csinos kiállítású. Előfizetési díj egy évre 10 sh. (Jeruzsálem, P. O. B. 36. Meah Shearim).

Masaryk elnök Palesztinába érkezett

(Jeruzsálem, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Masaryk Tamás, a csehszlovák köztársaság elnöke vasárnap Palesztina fővárosába érkezett, ahol rendkívül meleg ünnepségekben részesítették. Az elnök délután meglátogatta az angol haditemetőt, amelynek kapujánál koszorút helyezett el, majd felkereste a jeruzsálemi csehszlovák zsidó kolóniát. Az egész úton, amerre Masaryk elnök autója elhaladt, sűrű tömegek álltak sorfalat és lelkes éljenzést küldtek az elnök felé. A csehszlovák kolónia temploma csehszlovák nemzeti színű zászlókkal volt díszítve. A templom bejáratánál Sonnenfeld főrabbi, aki Szlovenszkóból származik, lelkes szavakkal üdvözölte az elnököt, majd bevezette a templomba, ahol az elnöknek a jeruzsálemi csehszlovák zsidó hitközség nevében ezüst tartóba helyezett hébernyelvű albumot adtak át. Zappel kántor imát mondott a csehszlovák köztársaságért és Masaryk elnökért. Az ünnepség befejeztével az elnök a viharosan éljenző közönség sorfala között Kish ezredes, a cionista végrehajtó bizottság elnökének kíséretében a jeruzsálemi zsinagógába vonult, ahol templomi énekkel fogadták. A zsinagógában bemutatták Masaryk elnöknek a cionista végrehajtó bizottság tagjait. Este hat órakor az elnök visszatért a francia misszió kolostorába, ahol jeruzsálemi tartózkodása alatt lakik.

Szabó Dezső Erdélyben akar meghalni

Önmagát tartja a legnagyobbak legnagyobbjának Szabó Dezső

(Budapest, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szabó Dezső, a zaklatott életű és zabolátlan nagy magyar író újra nyilatkozott az egyik napilapnak. Szabó Dezső minden nyilatkozata különös eseményszámba megy, egy szeretlen zseninek acsakodását jelenti mindenkivel szemben.

— Kit tart a legnagyobb élő magyar írónak és a legnagyobb európainak? — kérdezte a hírlapíró.

— Több figyelmet ösém és több előstudiumot, mielőtt hozzám jösztek. Hát nem olvasta a „Panaszt“, ebben az átkozódó, harapós, szelid, örvénylő könyvemben, amelyet az irodalom és az élet margójára írtam, megmondom, ki merem mondani, hogy egy izmos, erős székely fiú a legtöbb, a halhatatlanság, sem Anatól France, még akkor élt, mikor írtam, sem Roland, sem a kardnyelő D'Annunzio, hanem Szabó Dezső. A csodálatos élet. Hát beszélhet-e a legnagyobb nagyokról?! Jó: ők is vannak. Legyenek. De amivel most én is közeledek, énekelve, sirva, kiáltva, maga lesz a nagy kitárulkozás. Az emberi erő Erdély, a hegyek, a folyók, a szent kolozsvári temető és egy néma sirra ráboruló füzek, mintha a halott sirató gyermekei volnának. Es az anyám szent, szép, csöndes öregasszony, aki világrahozta a „legsomorubb és legboldogabb fiut“. Mindez lesz együtt a régen készülő nagy regényem, a „Megered az eső!...“ Mégis meglesz. És csodálatos himnusz lesz.

— Tudja, igazában már csak két nagy vágyam van. Megírni ezt a regényt és egyszer lemenni Erdélybe, Kolozsvárra. A kolozsvári temető szemei hívogatnak. Ott akarok meghalni.

Itt egészen elérzékenyül a nagy színész, pesti tényérsapkás diákok és borzas kis hisztériák bálványja. Ha ezek most látnák a széles gesztusu titánt.

Szabó Dezső mintha felérezné családott han-

gulatomat, hirtelen visszalendül a hangos szavakban, góg s önimádat póznáján kuszik tovább.

— Különbön nevekről részletesen nem nyilatkozom, igazmondásom pöz maguk szerint. Annyit hazudoznak rólam, amennyit csak nőről szokás. Nem is veszik észre, hogy igazolják vele nagyságomat.

— És a szinpad, a színészet mester?

— A! Nem járok színházba. Kevés a jó színész a világon. Diákkoromban se jártam. Egyébként néhány évvel ezelőtt engem is leszedett a lábamról a szinpad. Tárgyaltam egy pesti direktorral egy megírandó szindarabról. Akkor azt írták rólam apró kis hazugok, hogy már elégettem is vettem fel. Nem igaz. És sohasem nő ki az én lelkemből szinpad, nem engedem magamat terrorizálni kulisszáktól, cenzurálni rendezőktől és letagadni színészeketől.

— A politikából pedig elég volt. Mindhalálig. Hogy én még egyszer pódium legyek egy csomó sváb senki lába alá és szócso rekedt torkukba?! Soha! Slussz. Elég volt. Nagy a csömöröm fiam. Megint a magamé vagyok. És kimegyek még egyszer Olaszországba, a végtelen szép tengerre. Itáliában utánam néztek a lányok és mondták: itt megy a híres magyar író, Szabó Dezső. Aztán csakugyan Erdély, alakjaim — Szabó Pista és Magyar Peti szomszédsága Kolozsvár, a szelid temető. Ott jut majd talán nekem is néhány göröngy.

— Elsütyedt egy komp nyoiicszáz utasal. Tokióból jelentik: Koreában egy utasokkal túlterhelt komp elsütyedt. A katasztrófánál nyolcszáz utas életét veszítette.

Legújabb divatlapok

kaphatók a Bernát papirosáruházban, Cluj. Fötér

Megnyilt! Megnyilt! Megnyilt!

EMKE-drogéria

Fötér és Deák F. - ucca sarok új helyisége (volt Tamasi-féle helyiség)

Husvétii öntözők, parfümök, kölnivizek, tojásfestékek nagy választékban, olcsó árban! Még tartanak a mélyen leszállított árak

Ben Gorion vezetője nyílt ségről és

(Jeruzsálem, társától.) A soka legfájdalmasabb és den bizonyos a zsálemben érezhető szüntetésére köre építőmunka. Ez a megvitásra a kö a problémának a hanem az Frec Jé ságnak is legfőbb

A m Az országépít alkalmak, közmu az utóbbi időben hogy nemcsak id problémát, hanem gyék annak is, valaha fejét. E t tina zsidóság leg zsidó munkások o rut Haovdim Hai

Tel-Avivban, alatt székel a szer Hapoel. A bizotts világhírűvé vált. Hozzá kopogtattat és annak megoldá

A Ben Gorion helytel kínál meg ket mondja:

— A paleszti Hisztadrut 1920 dig működő Achd egyesüléséből, 4.4 van a szervezetne talmás többségét Kajemettel karölt kiképzésére helye földjén, 40 kvuca ban — a Hiszta nyert ugy szociál vös, produktív eg lönös érdekessége munkásszervezetele mezőgazdasági ta irányt képviseli.

— Hogyan l sít? — kérdezte

— Palesztina Ez a válság azon volról sem öltött volt a munkanélk tehető. A krízis feszítéseket tesz. tagjárulékon kiv napi fizetésüket. Ahol valamely á gozik, az óraszát kat munkához é

— A Hiszta veszi. Amerikáb segélyt kaptun lesz. A kormány vezetőséggel álla munkaalkalmak készen is áll. C

A Nurisz és 40.000 dunam amely évenként tatni. A haifai fognak 60—70 csapolásához.

Ebből 15,0 megművelt rajta a Sec

A Solel Be kezdte 600 zsi közötti országu

MI ÚJSÁG PALESZTINÁBAN?

Ben Gorion a palesztinai munkásság vezetője nyilatkozik a munkanélküliségről és a palesztinai munkásság helyzetéről

(Jeruzsálem, április 13. Az Uj Kelet munkatársától.) A sokat pertraktált palesztinai krízisnek legfájdalmasabb és legaggasztóbb momentumát minden bizonnyal a különösen Tel-Avivban és Jeruzsálemben érezhetővé vált munkanélküliség megszüntetése köré koncentrálták az utóbbi időben az építőmunka. Ez a probléma kerül leggyakrabban megvitatásra a közvélemény ítélszéke elé és ennek a problémának a megoldása képezi nemcsak a Jisuv, hanem az Erec Jiszráél jövőjéért aggódó galutzsidóságnak is leghőbb óhaját.

A munkanélküliség megszüntetésért

Az országépítő szervek tevékenysége munkálatnak, közmunkák megteremtésére szorított az utóbbi időben és ez a tevékenység odairányult, hogy nemcsak időre órára oldják meg a fájdalmas problémát, hanem egyszersmindkorra elejét vegyék annak is, hogy ez a rém ismét felüthesse valaha fejét. E törekvések középpontjában a palesztinai zsidóság legerősebb szervezete, az Erec-Jiszráéli zsidó munkások országos pragnizációja: a Hisztdarut Haovdim Haivrim Beerec Jiszrael áll.

Tel-Avivban, a rechoy Jehuda Halévi 33. szám alatt székel a szervezet végrehajtóbizottsága: a Vaad Hapoelel. A bizottság élén a vezértitkár: az immár világhírűvé vált munkásvezér: Ben Gorion áll. Hozzá kopogtattunk be, hogy a munkanélküliségről és annak megoldásáról felvilágosításokat kérjünk.

A Ben Gorion készséggel áll rendelkezésünkre, helyet kínál meg, majd kérdéseinkre a következőket mondja:

22.400 tagja van a Hisztdarutnak

— A palesztinai zsidó munkások szervezete: a Hisztdarut 1920 decemberében alakult meg, az addig működő Achdut Haavoda és a Hapoelel Hacair egyesüléséből, 4.400 taggal. Ma már 22.400 tagja van a szervezetnek, amely a zsidó munkásság hatalmas többségét feleleli. A Hisztdarut, a Keren Kajemettal karöltve főleg tagjainak mezőgazdasági kiképzésére helyezi a fősúlyt. A Keren Kajemet földjén, 40 kvucában és mosavban — munkásfaluban — a Hisztdarutnak több, mint 9000 tagja nyert egy szociális, mint nemzeti szempontból údvös, produktív egzisztenciát és elhelyezkedést. Különös érdekessége a Hisztdarutnak, hogy a külföldi munkásszervezetekkel ellentétben, az organizáció mezőgazdasági tagozata az, amely a progresszívabb irányt képviseli.

A krízis és megoldása

— Hogyan látja a krízist és annak megoldását? — kérdeztük.

— Palesztina már átélte egy krízist 1922-ben. Ez a válság azonban csak rövid ideig tartott és távolról sem öltött nagy arányokat. Akkor alig 2000 volt a munkanélküliek száma. Ma több, mint 7000-re tehető. A krízis leküzdésére a Hisztdarut óriási erőfeszítéseket tesz. Az irodában dolgozók a rendes tagjárulékon kívül minden hónapi keresetükből kétnapi fizetésüket adják le a munkanélküliek számára. Ahol valamely állandó munkánál több munkás dolgozik, az óraszám redukálásával igyekeznek társikat munkához és keresethez juttatni.

— A Hisztdarut a külföld segítségét is igénybe veszi. Amerikából az elmúlt évben 20.000 font segélyt kaptunk, ez a szám az idén még nagyobb lesz. A kormányval, a városi testületekkel, a cionista vezetőséggel állandó tárgyalásokat folytatunk közmunkálatnak megteremtésére. Több tervzet már készen is áll. Csak néhányat sorolok fel:

A munkanélküliség likvidálása előtt

A Nurisz és Nahalal között tervbe van véve 40.000 dunamnyi területnek vízzel való ellátása, amely évenként 600—700 munkást fog foglalkoztatni. A haifai öböl környékén rövidesen hozzáfognak 60—70.000 dunamnyi mocsárterület lecsapolásához.

Ebből 15.000 dunamot rövid idő alatt megművelhetővé tesznek és felépítik rajta a Sechnat Ovdimot, a munkások városnegyedét.

A Solel Bone zsidó munkásszállalat már megkezdte 600 zsidó munkással a Jaffa—Petach Tikva közötti országút építését. Ez az országút 20 méter

szélességben készül, hogy a Ruttenberg-tervek elkészültével Jaffa—Tel-Aviv és Petach Tikva között villamos közlekedést létesítsenek. A Kison torkolatának lecsapolása és sok más közmunka vár végrehajtásra a felsoroltakon kívül is. A legnagyobb közöttük minden bizonnyal a Ruttenberg-terv. A villamosítási és öntözési munkálatokra óriási tőke gyűlt már egybe. Itt a munkások ezrei fognak elhelyezkedést találni.

Nemrégben munkásgyűlés volt, amely 1500 munkanélküli számára kért a Hanhala Cionittól sürgős munkaalkalmat.

Az akkor hozott határozati javaslat — amelynek éles hangját sokan kifogásolták — most még csak bizottsági tárgyalás alatt áll.

— Hogyan oszlik meg foglalkozási ág szerint a palesztinai munkásság? — A Hisztdarut tagjai iparágak szerint a következőképpen oszlanak meg:

A mezőgazdaságban 5.424 munkás, építő-iparban 2.117, napszám-, u. n. fekete-munkánál 6.254, textil- és ruházati cikkekénél 1.654, elektromosság-nál, bányászatonál 1.724, faiparban 1.412, élelmiszer-nél 611, papír- és nyomdaiparban 391 munkás dolgozik. Tisztviselők és irodai alkalmazottak: 1.749, tanszemélyzet: 495, orvosok, ápolók: 554, egyéb szakokban 773, háztartási alkalmazottak: 1.154, tanoncok 94.

A munkanélküliek főkontingensét az építő-iparban foglalkozó munkások adják s az építő-iparral kapcsolatos napszám-munkások, ami a mostani krízissel, pénzühiánnyal és a bevándorlás stagnálásával

Ötven felfegyverzett belga polgár belőrt a hollandi határon

Plakátokon Limburg városának Belgiumhoz való csatolását követelik

(Brüsszel, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Belgiumban és Hollandiában nagy felháborodással beszélnek arról az incidensről, amely tegnap zajlott le Limburg holland határvárosban. Brüsszeltől ötven felfegyverzett belga polgár benyomult a holland területre és Limburg város házára nagy plakátokat ragasztottak, amelyben követelik a városnak Belgiumhoz való csatolását. A felfegyverzett polgárok a határőrség embereitől elvették a fegyvereket és csak akkor adták vissza, amikor visszatértek belga területre. Előbb azonban elkobozták az őrségen található összes lövedékeket.

A holland kormány azonnal utasította Brüsszelben székelő követét, hogy követelje a határsértés kivizsgálását és tegyen azonnal jelentést.

Részleteiben is megszavazta a kamara a lakbérleti törvényjavaslatot

Mitileneu külügyminiszter válasza az olasz-magyar barátsági szerződés ügyében elhangzott interpellációra. Az őszi ülészenketon beterjesztik az állampolgárság megszerzéséről szóló törvény módosítását

(Bucuresti-Bukarest, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara éjjeli ülésén megszavazták az építkezési törvényt, majd megkezdtek a forgalmi adóról szóló törvényjavaslat vitáját.

Bratianu Vintila megállapítja, hogy ez az adó a háboru egyik következménye, amely azonban nem tartható fenn, nehezen hajtható be, kijátszható. Kijelenti, hogy a liberális párt ezt az adót el fogja törölni a normális idők követelményeinek megfelelően.

Manoilescu pénzügyi államtitkár válaszolt Bratianunak és kifejtette, hogy a javaslatot tisztán államkincstári szükségletek nélkülözhetetlenné, mert az előirányzott évi 2 milliárd nélkül a költségvetés egyensulya felborulna. Az adót demokratikusnak tartja és kéri annak megszavazását.

Az államtitkár felszólalása után a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is módosítás nélkül megszavazták.

A kamara ma délelőtti ülésén Bucsan államtitkár bejelentette, hogy az őszi ülészenketon beterjesztik az állampolgárság megszerzéséről szóló törvényjavaslat módosítását, amelynek célja, hogy a román nemzetiségűek könnyebben megszerezhessék az állampolgárságot.

Bratianu Vintila kérdezi, megtették-e minden előkészületet, hogy a népszámlálás pozitív eredményeket adjon.

Bucsan megnyugtatólag válaszol, kijelenti, hogy a statisztikai intézettel együttesen dolgozott és készítette elő a rendeleteket.

A kamara azután folytatta a lakbérleti javaslat részletes vitáját.

A kamara ma délutáni ülésén Chirascu elnökölt, a kormány tagjai közül Mitileneu és Goga voltak jelen.

A lakbérleti törvényjavaslatot részleteiben

Nagyságos Asszonyom

Ne engedje, hogy akármilyen borotvaszappant használjon, hanem követelje, hogy borotválásra

csak Szent-László glicerín borotvaszappant

használjon, mivel ez fertőtlenítő hatásánál fogva mindenféle fertőzést kizár. Használata, kellemes illata, valamint a bő és tartós hab folytán nagyon előnyös. Csak kolozsvári Heinrich-féle készítményt fogadjunk el.

Kapható mindenütt

van összefüggésben.

Országos munkáskongresszus

Most husvét chol-hamóedra van a munkásság országos konferenciája összehívta Tel-Avivba a következő tárgysorozattal: 1. A helyzetet az országban. 2. A telepítés. 3. A Hisztdarut mezőgazdasági munkája. 4. A különböző szakmunkások értekezlete. 5. Tarbut-kérdések, kulturmunka. 6. Az arab munkásokkal való viszony és együttműködés.

A munkanélküli segélyekre és szükségmunkálatokra a Hanhalah Cionittól legutóbb havi 10.000 fontot kapott a Hisztdarut. Dr. Blank Illés

1927 április 14

... birtokában van, ... nagyon csinos ... 10 sh. (Jeru ... earim).

ezett

... zlovák köztársaságban részesi ... jában koszorut ... uton, amerre ... küldtek az elnök ... diszitve. A tem ... akkal üdvözölte ... lovák zsidó hit ... ptor imát mon ... vel az elnök a ... zottság elnöké ... ták. A zsinagó ... hat órákor az ... lakik.

ghalni

zsó

... a hangos sza ... kuszik tovább. ... tesen nem nyi ... maguk szerint ... nyit csak nőrl ... y igazolják vele

mester?

... a. Kevés a jó ... an se jártam. ... t engem is le ... tárgyaltam egy ... szindarabról. ... hazugok, hogy ... igaz. És soha ... ad, nem enge ... száktól, cenzu ... inészekről.

... g volt. Mind ... ódiunm legyek ... szócső rekedt ... volt. Nagy a ... né vagyok. És ... ba, a végtelen ... ztek a lányok ... és magyar író, ... rdély, alakjaim ... szomszédsága ... ut majd talán

oicszáz utas ... egy utasokkal ... rófánál nyole-

apok

Cluj. Fötér

ilt

i-féle

ekban,

Olcsó kávépótlék

nem az, mely csak az árban látszólag olcsó. A minőség és kiadóság adják meg az áru értékét. Ezen szempontokból a „valódi Franck“-ot* már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt.

* a kávédarálással

Megváltotta már a sékelt?

Az új megdrágult, de a régi olcsó árak megmaradtak

Ausländer Lajos

üveg- porcellán és zománczott edények nagy-áruházában. Cluj, C. Reg. Ferdinand 67. szám (a Marianummal szemben). Telefon 9-54.

Karlsbadi

Kávés szerviz L. 480

Tányér 16

Fischer üvegudvar

Halló!

Halló!

El ne mulassza,

ha olcsó és jó

harisnyát

akar venni, SÁNDOR TESTVÉREKET felkeresni, Regele Ferdinand No 13. — és EDUARD SÁNDOR & Co. Fűtér 17.

Versenyen kívüli árak még csak pár napig.

1 pár I-a kötött női harisnya	Lei	45
1 „ „ flor női harisnya	Lei	68
1 „ „ céma női harisnya	Lei	85
1 „ „ selyem fátol harisnya Lei		98
1 „ „ tiszta selyem harisnya Lei		125
1 „ „ férfi sokni	Lei	20
1 „ „ férfi divatsokni	Lei	38

Gyermekharisnyák már 18 Lei-től. Keztyük óriási választékban.

Cluj (Kolozsvár) legregibb confection-áruházába

megérkeztek a legújabb

női modell-kabátok

Selyem köpenyek 3500 leitől
Couvercot, Ripsz és Berberi szövetből 3000 leitől
Angol szövetből női kabátok 1500 leitől

kizárólag a **DIAMANTSTEIN** cégnél kaphatók.

a főpostával szemben (volt Wesselényi-utca) 25 sz.

Külön méret-osztály. Férfi öltönyök, Fregoli kabátok, felöltők nagy választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tisztviselőknek nagy árkedvezmény

Katasztrófális forgószél dühöngött Texasban

126 halott és rengeteg anyagi kár

Sanantonio, április 13. Texas több vidékén tegnap óriási forgószél dühöngött, amely nagy áldozatokat szedett emberben és javakban. Egész falvak pusztultak el és több városban egész házsorok omlottak össze. Eddigi megállapítások szerint a forgószél 126 embert pusztított el, de nem mindenütt takarították meg el a romokat, úgy, hogy bizonyára az áldozatok száma növekedni fog.

A kormány segítőexpedíciót küldött a forgószél által sújtott vidékekre és a hajléktalanokat ideiglenes barakkokban helyeztette el.

Sok ember a katasztrófa következtében meg-

őrült. Egész falvak népe kocsisorokkal vonul a városok felé. Szemtanuk megrázó jelenetekről számolnak be. A mezőn dolgozó parasztasszonyok gyermekeit a forgószél fölkapta és kilométernyi távolságba vitte. Gyöngébb embereket fákhöz, vagy falakhoz lapított a szél és a szerencsétlenek a fölismérhetetlenségig eltorzultak. A városok kórházai megteltek sérültekkel. A kormány egyelőre nagyobb összeget utalt ki a betegek és hozzátartozók javára, de külön segélykiadást is szervezett, amely már az első órákban nagy összegeket eredményezett.

Seipel osztrák kancellár lemond a választások után

(Bécs, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Seipel osztrák kancellár elhatározta, hogy a választások után lemond kancellárságáról és Grás székhellyel Sekkau püspökségét fogja vállalni. Távozásának oka megrendült egészségi állapota. A kancellár már régebben kifejezte azt az óhaját, hogy vissza akar lépni az aktív politikától és élete hátralevő részét lelkipasztorokdással kívánja eltölteni. Hir szerint Seipelt a pápa biborossá fogja kinevezni. A kancellárságban utóda Enders voralbergi tartományfőnök lesz abban az esetben, ha az új választások nem okoznak kormányváltást.

Két nap óta lángban áll a világ legmodernebb szállodája

Kigyuladt a newyorki »Netherland« szálloda

Newyork, április 13. Az Egyesült-Államok egyik legnagyobb palotája két nap óta lángokban áll. Az új »Netherland«-szálloda, a modern építészeti egyik csodája gyuladt ki. A negyvenemeletes ház tetőzetén modern bar és tágas táncelhelyiségek voltak. A tűz itt ütött ki és a lángok irtózatossággal terjedtek a tető alatti részekre, ahol az irodahelyiségek állottak. A vendégek között pánik ütött ki és a liftek megostromolása közben több baleset történt. Minthogy a hotel lakói közül többen nem je-

lentkeztek, az a gyanu, hogy ezek elpusztultak a tűzben.

A tűzoltók tehetetlenek a tűzvészszel szemben, mert a tűzoltókészülékek és a víznyomás elégteleneknek bizonyultak. A város minden oldaláról rengeteg tömeg özönlik a »Netherland« helyszínére, ahol a rendőrség csak nagy erőfeszítéssel tudja az utakat a forgalom számára szabaddá tenni. A »Netherland« a világ legmodernebb szállodája és több millió dollár van bebiztosítva.

Egy kolozsvári parasztasszony marószódával akarta megmérgezni anyósát

Özvegy Kovácsné és Kovács Sára a vizsgálóbíró előtt

(Cluj-Kolozsvár, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az anyós és menyé összetűzése gyilkossági kísérlettel fajult a közeli Kolozsmegyében fekvő Szentlászló községben, amelynek csendőrörvezetője ma délelőtt két falusi parasztasszonyt kísért át a kolozsvári törvényszék mellett működő Jepure vizsgálóbíróhoz. A csendőrör hatalmas aktacsomó kíséretében adta át a két delikvenszt: a tipikus falusi tragédia szereplő és szenvedő hőseit a vizsgálóbírónak, aki ma délelőtt megindította a vizsgálatot a Szentlászló községbeli mérgezés ügyében.

Anyós és meny verekednek az utcán

Özvegy Kovács Pálné fia nemrégén házasságot kötött Szentlászlón. Takaros menyecskét hozott a házhoz, aki azonban sehogyszem szívelhelte anyósát és emiatt az összetűzések napirinden voltak közöttük. A férj hiába igyekezett csitítólóg közbelépni, az asszonyok torzalkodása nem akart véget érni és nem egyszer formális verekedéssé fajult, amely olykor-olykor a nyílt utcán és a falu lakosságának nagy gaudiúrára folyt le.

Egy héttel ezelőtt végül az anyós egy újabb összetűzés után esküt tett, hogy menyét kidobja a házából. Másnap özvegy Kovácsnének feltűnt, hogy a reggeli számára előkészített tej feltűnően zavaros. Megkóstolta, mire heves ége-

tési fájdalmakat érzett ajkain. Azonnal felelőségre vonta menyét.

A meny marószódát kever az anyós tejébe

— Mit csináltál a tejjel te gyilkos? — kiáltott az asszonyra, aki erre felkapta a bögrét és földhözvágta, hogy az darabokra tört. Az öregasszony azonban nem hagyta abban a dolgot. Villámgyorsan lehajolt és két kezéből tölcserént formálva, felszedte a földről a kiömlött tejet, amellyel a falu orvosához szaladt. Miután azonban Szentlászló község orvosának nem állott megfelelő apparátus rendelkezésére, a gyógyszerészhez utasította, aki rövid vizsgálat után megállapította, hogy a tejben marószódaoldat van.

A vizsgálóbíró előtt

Azonnal feljelentést tett a csendőrörsegen menyé ellen, akit a gyógyszerész véleményezése alapján gyilkossági kísérlete miatt letartóztattak. Így került be ma Kolozsvárra a vizsgálóbíró elé Kovács Sára asszony és ezért jött be özvegy Kovácsné is, hogy menyé ellen tanuskodhasson. A két asszony ott áll a vizsgálóbíró előszobájában és gyilkos tekintettel méregetik egymást. Ha lehetne, úgy bizonyára pillantásaikkal is megmérgeznék egymást.

Egész sereg tanu vár Szentlászló község anyóspatvarában kihallgatásra.

Május függetlenségének

Amnesziarend

(Bucuresti-Bulet tudósítójától.) Vényelőkészítési be, amely arról sz zeti ünnep május nyiben törvényerő a jövőre vonatkozó A május 10-iki rendesnél sokkal folytak, mert ebben lenség kiküldésére vezetett ünnepek rescu miniszterrel, amely az ő vezetés ság tagjai között v dis László, Petrov

Az ellenforradalmi költségek

A költségek

(Cluj-Kolozsvár tudósítójától.) Mint Kolozsvár városi tanács általánosságban és költségvetését, amely ró a város anyagi lyos gazdasági depre közgyűlésen az ellen foglaltak a budget felszólolása ellen. U szocialisták, mint a arra, hogy az illeté heti a város lakossá ban, amelynek zömé néppárti tanácsosok vel és desinteresmet tételeket.

A ma

Általános meg'e többségét alkotó ma sorban érint az illet ban folytatott elöze lenére is megszavaz többek között a vil motor áramnak pe felemelését irányozza lap mai számában párt főtítkártól és érthetetlennek találja a közgyűlésen tanító

Meg kell ugyan engedelmények, amely után a kisebbségek tagjai: dr. Fischer Schwarz Jakob en ciónak s állásfoglal szólalásaikban a mag tanácsos, Székely V Igy a Magyar Szinb lése érdekében első niált. A felekezetek

Május 10-én ünneplik meg Románia függetlenségének ötvenedik évfordulóját

Amnesztia-rendeletet ad ki a kormány. Törvényjavaslat készül, amely május 10-ikét akarja megünnepelni az egyetlen román nemzeti ünnepnek

(Bucaresti-Bukarest, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Parlamenti iniciatívából a törvényelőkészítési bizottsághoz javaslatot nyújtottak be, amely arról szól, hogy az egyetlen román nemzeti ünnep május 10-ike legyen. A javaslat, amelyben törvényerőre emelkedne, természetesen csak a jövőre vonatkozólag lesz hatályos.

A május 10-iki ünnepség egyébként ezidén a rendesen sokkal nagyobb szabású előkészületek folynak, mert ebben az évben lesz a román függetlenség kikiáltásának ötvenedik évfordulója. A tervezett ünnepségek programjának kidolgozására Averescu miniszterelnök külön bizottságot nevezett ki, amely az ő vezetése alatt fog dolgozni. A bizottság tagjai között vannak Mircea tábornok, Goldis László, Petrovici és Goga miniszterek.

Bukarestben a katonai parádén, valamint a kulturális és művészeti manifesztációkon kívül május 10-én a kamara ünnepi ülést tart, amelyen a királyi család tagjai is meg fognak jelenni. Ebből az alkalomból az összes pártok képviselői a nap jelentőségével kapcsolatos nyilatkozatokat fognak tenni.

A miniszterelnök által kinevezett bizottság már megkezdte a május 10-iki ünnepségek programjának összeállítását. A kész programot idejében közölni fogják az összes hatóságokkal, hogy a függetlenségi jubileumot méltó keretek között ünnepeljék meg az egész országban.

Felhivatalos értesítés szerint a kormány május 10-re amnesztia-rendeletet tervez. A rendelet főleg katonai bűntettek elengedését és leszállítását fogja tartalmazni.

Az ellenzéki tanácsosok a legfőbb közigazgatási tanácshoz felelősek Kolozsvár költségvetésének megszavazása ellen

A költségvetés megszavazásának hullámai a kolozsvári városházán

(Cluj-Kolozsvár, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint azt már tegnap jelentettük, Kolozsvár városi tanácsa tegnap délután megszavazta általánosságban és részleteiben is a város 1927. évi költségvetését, amely hatvankétfőmillió lej többlettel a város amugyis nehéz gondokkal küzdő és súlyos gazdasági depresszió alatt álló lakosságára. A közgyűlésen az ellenzéki tanácsosok élesen állást foglaltak a budget ily aránytalan mértékben való felszólalása ellen. Ugy a nemzeti parasztpárt és a szocialisták, mint a zsidóság képviselői rámutattak arra, hogy az illetékek emelése katasztrófa döntései a város lakosságát. A tanácsosok többsége azonban, amelynek zömét főleg a hivatalból kinevezett néppárti tanácsosok alkották, a gép érzéketlenségével és desintermentjával szavazta meg a súlyos tételeket.

A magyar tanácsosok passzivitása

Általános meglepetést keltett, hogy a város többségét alkotó magyarság képviselői, akiket elsősorban érint az illetékek felszólalása, a magyar pártban folytatott előzetes megbeszélés honklója ellenére is megszavazták az új költségvetést, amely többek között a világító áram árának tíz lejre, a motor áramnak pedig 6 lej nyolcvan banára való felemelését irányozza elő. Az egyik délutáni magyar lap mai számában nyilatkozatokat közöl a magyar párt főtitkárától és a helyi tagozat vezetőitől, akik érthetetlennek találják a magyarpárti tanácsosoknak a közgyűlésen tanított passzív magatartását.

A zsidó blokk eredményei

Meg kell ugyanis állapítani, hogy mindazok az engedmények, amelyeket a közgyűlés hosszas vita után a kisebbségeknek tett, elsősorban a zsidó blokk tagjai: dr. Fischer József, dr. Kertész Jenő és Schwarz Jakab energikus és határozott intervenciójának s állásfoglalásának köszönhető, akiket felszólalásaikban a magyar párt listáján bekerült zsidó tanácsos, Székely Viktor gyárigazgató támogatott. Így a Magyar Színháznak adott szubvenció felemelése érdekében elsőnek dr. Kertész Jenő intervenciója. A felekezeteknek megszavazott egymillió lejes

s gely megadása is jórészt a zsidó blokk tagjainak intervenciója nyomán következett be.

Nincs még lezárva a költségvetés megszavazásának ügye

A költségvetés elfogadása, illetve megszavazása egyébként mint beavatott helyről értesültünk, még nem tekinthető befejezett ténynek. Részleges vita lezárása után ugyanis, amelynek utolsó pontjai fellett napirendre tért a közgyűlés, anélkül, hogy érdemleges megvitatásokba bocsátkozott volna, — Osvada polgármester a költségvetés részleteiben is egyhangulag elfogadottnak jelentette ki. A polgármesteri enunciació az ellenzéki tanácsosok körében élénk megütközést keltett, mert tudvalevő volt, hogy az ellenzéki tanácsosok a költségvetés elfogadása ellen foglaltak állást és a polgármester mégis egyhangulag elfogadottnak nyilvánította a költségvetést, anélkül, hogy a tanácsosokat erre vonatkozólag megkérdezte, a szavazást elrendelte volna. Ehrenfeld szocialista tanácsos intervenciójára azután odamódosította enunciacióját Osvada polgármester, hogy szótöbbséggel elfogadottnak jelentette ki a költségvetést.

A szavazást azonban ezuttal sem rendelte el a polgármester. Értesülésünk szerint az ellenzéki tanácsosok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Osvada polgármester törvényellenesen járt el, ezért a közgyűlési határozatot a legfőbb közigazgatási tanácshoz megfelelteszik.

— Hamis százdinárosokat terjesztettek.

Belgrádból jelentik: A becskeréki rendőrség két héten át tartó nyomozás után kézrekerítette a Jugoszláviában forgalomba hozott hamis százdinárosok terjesztőit. A rendőrség letartóztatta Gyomparit Andrija állásnélküli lakatossegédet és Bunca György kovini lakost, akik bebizonyítottan résztvettek a hamis bankjegyek forgalomba hozatalában. A rendőrségnek az a véleménye, hogy még többen vannak bűnrészesek. A két letartóztatottat Noviszádra fogják kísérni, miután a pénzhamisítás feletti ítékezés az ottani törvényszék hatáskörébe tartozik.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja. Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Marton Ernő. Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Csütörtök
5687. Niszán 12.
1927. április 14.

— **Figyelemztetés állampolgársági ügyekben.** A Zsidó Nemzeti Szövetség Jogvédő Irodája közli, hogy a Cluj Curtea de Apel mellett működő állampolgársági bizottság újabb a következők ügyében határozott: László Arnold, Mendel Izrael, Faragó József, Gárdos Ármán, Kohn Lajos, Fleischer Máté, Kohn Elek, Fischmann Zelig, Burger Mór, Hersch Simon, Hoffman István.

— **Argentina hadügyminiszterének balcsete.** Buenos Airesből jelentik: Az itteni repülőgyakorlatokon Justo argentinai hadügyminiszter is résztvett. Felszállott és véletlenül kiesett a repülőgépből, de ejtőernyője segítségével szerencsésen megmenekült.

— **A külügyminiszter részt vesz a kis-antant-konferencián.** Bukarestből jelentik: Illetékes helyen határozottan megcáfolják a prágai „Morgen” című lapnak azt a cikkét, hogy a kis-antant konferenciáján Mitilineu a belpolitikai helyzet miatt nem fog részt venni. Ez a hír teljesen téves. Mitilineu külügyminiszter a kitűzött időpontban feltétlenül elutazik a konferenciára.

— **Turista kirándulások.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület a husvétünnep alatt hatóságilag engedélyezett 2 kirándulást rendez és pedig: a kerékpáros osztály Urbánszky István vezetésével szombat délután 3 órakor indul a Mátyás-ház elől, Felek, Torda, Várfalva, Borév utvonalon Toroczokóra, honnan vasárnap délután indulnak vissza és estére érnek haza. A gyalogosok csoportja Györke Márton vezetésével szombaton éjjel az 1-órai vonattal indul Borévig, honnan gyalog Vidaly és Nagy-Oklós községeken át a vadregényes runki szoros bejárása után ünnep másodnapján délelőtt a visszaindulás Alsó-Járán és Kisbányán keresztül a Gécei-vár érintésével Magyar-Létáig. Itten meghálás. Kedden reggel indulás hazafelé. Költség 150 lej. Felszerelés: hátizsák, turista bot, meleg pokrócz és lámpa. Élelmet mindenki magával hozzon. Vendégeket mindkét csoportban szívesen látnak.

— **Az ötméteres ősember.** Amerikában az újabb időben szorgos kutatásokat végeznek az ősember után. E tudományos munka érdekes eredményeket hozott. Így többek között azt a megállapítást, hogy Amerikát, Kolumbusz által történt felfedezése előtt, nemcsak indiánusok, hanem kínaiak, japánok és polinéziaiak is lakták. Még nagyobb feltűnést keltett azonban Hrdlicka másik megállapítása. Leletek alapján ugyanis kimutatta, hogy Amerikában abban a geológiai korszakban, amikor a földön ósvilági szörnyek tanyáztak, hatalmas ősemberek éltek. Bizonyíték erre az a sziklarajz, amit Arizonában találtak és amely egy hátsó lábain élő dinosaurust ábrázol. A prehisztorikus művész minden valószínűség szerint élő modell után készítette el rajzát, ami annyit jelent, hogy ebben a korban is éltek emberek, sőt már primitív művészet is volt a világon. Sokkal érdekesebb azonban egy másik sziklarajz, amely egy dinosaurust ábrázol, amint egy emberre készül ugrani. Ha feltesszük, hogy a rajz arányai valóságosak, akkor az ezidőben élő ősember legalább öt méter magas volt. Egy harmadik sziklarajzon egy masztodon látható egy ember mellett. Ennek a prehisztorikus műnek nagyságára is azt bizonyítja, hogy ebben a korban ötméteres emberek jártak a földön.

* **A Nerva szanatórium** ambulanciáján igazolt szegények részére ingyen orvosi rendelés naponta délelőtt 8—9 között mindenféle betegnek. Str. Regele 12 a. (vlt Majális-u.)

Paragummi, bevált

Uj! soványító hasfűző Uj!

kizárólag

Rosenzweig E. cégnél

kapható — Cluj, Strada Regina Maria No 6.

Megérkeztek a legújabb párisi és bécsi modellek: melltartó, gummi-hasfűző, combine fűző, Or-összes anyagukat vosi női és férfi haskötők, kedvezményes áron szerezhetik be. Méteres gummi szövetek minden szélesség és minőségben kapható. Gummi hasfűzőt már 330 leiert adok, melltartó 85 leitől. **Kézimunka osztályban** legjobban szortírozott kézimunka, selyem, gyapju, pamutfonalak, kelim, perzsa, Smyrna, gobelin, filet stb. alapanyagok kaphatók. **Rendeléseket vidékre** is legpontosabban eszközölök. Kérjen árajánlatot. Viszonteladók és iparművészek árkedvezményben részesülnek. **Hívásra mintázott kollekcióval házhoz jövök**

...xasban

...rokkal vonul a
...zó jelenetekről
...parasztasszonyok
...és kilométernyi
...ket fákhoz, vagy
...cséltlenek a föl-
...városok kórházai
...egyelőre nagyobb
...nyzátartozóik ja-
...ervezett, amely
...eredményezett.

...d
...ozta, hogy a
...t fogja vál-
...kifejzte azt
...elkipasztorko-
...ncellárságban
...ok nem okoz-

...lája

...elpusztultak
...részszel szem-
...a víznyomás
...áros minden
...a „Nether-
...g csak nagy
...fogalom szá-
...and” a világ
...illió dollárra

...ódával

...nal felelős-
...át kever az
...kos? — ki-
...ota a bögrét
...a tört. Az
...oban a dol-
...kezeiből töl-
...a kiömlött
...adt. Mintán
...nem állott
...a gyógy-
...gálat után
...aoldat van.

...lóbíró előtt
...rségen me-
...eményezése
...artóztattak.
...vizsgálóbíró
...t be özvegy
...kodhasson.
...előszobájá-
...k egymást.
...ásaikkal is

...ló község

...y. Férfi
...kabátok,
...szték és
...vásárlási

...knek
...ény

Kotta LEPAGE-nál

Kolozsvárt. Kérjen jegyzéket

— A Mussolini-merénylet szereplői bíróság előtt. Rómából jelentik: Ma reggel kilenc órakor kezdte meg az államrend hatályosabb védelméről szóló törvény alapján felállított rendkívüli törvényszék a Mussolini ellen elkövetett első merénylet tetteseinek, Zaniboni volt szocialistapárti képviselőnek, Capello tábornoknak és társainak bűnpörében a főtárgyalást. A főtárgyaláson Sanna tábornok helyett, akire az ügyet eredetileg kiosztották, aki azonban időközben megbetegedett, Freri tábornok elnökölt. A délelőtti tárgyalás a vádirat és a különböző rendőri jelentések felolvasásával telt el. Zanibonit a vádirat a merényleten kívül többek közt azzal vádolja, hogy több vádlott-társával egyetemben lázadást szított Friaulban s hogy mindenütt fennen hirdette a fascista-kormány küszöbön álló bukását. Celotti vádlottat a vádirat a merényletben való részvétel és a lázítás büncselekményén kívül különböző közönséges büncselekményekkel is vádolja. A délutáni tárgyaláson Capello tábornok adta elő védekezését. A tábornok elmondotta, hogy annak idején azért lépett ki a fascista-pártból, mint-hogy választania kellett a szabaddemokrácia és a fascizmus között. Fascistaellenes akcióbizottságokat sohasem alakított s a Mussolini elleni merénylet tervéről sem tudott. 1925 októberében egy közös barátjuk házában találkozott Zanibonival, aki 100.000 lírát kért tőle, hogy Róma ellen küldhesse embereit. Arról, hogy Mussolini ellen merénylet készül, Zaniboni egy szóval sem emlékezett meg. Capello tábornok végül teljes ártatlanságát hangsúlyozta.

— Prágában papirkarteik alakult. Prágából jelentik: Az elmúlt napokban megalakult a cseh fővárosban az Egyesült Papírgyárak Rt. eladási irodája. Ez egymillió cseh koronával rendelkező részvénytársaság a csehszlovákiai papírgyárak egységűsítését vállalta. A társaság az évi összköztengest 13 ezer vagon, 500 millió cseh korona értékű mennyiségre kontemplálták. A közös eladási iroda csak a belföldi eladást végzi, míg az export továbbá is szabadabb lesz. A képviselők s ügynökök változatlanul az egyes gyárak érdekében tevékenykednek; azonban az összes megrendelések a központi eladási irodába futnak be. Az eddigi raktárhelyiségek is fennmaradnak, csupán a konzignációs raktárakat oszlatják fel. Vitás esetekben a kartell választott bírósága dönt. A kartell csoportokra oszlik: rotációs, grafikai, jobb csomagolópapír s szabadalmazott csomagolópapírra. E csoportok bizottságokat alakítanak, amelyek a mindenkori árakat kalkulációk alapján ejtik meg. Az árakat egyelőre nem emelik fel.

— Az ítéletábla felmentett egy építőmestert, akit a törvényszék család miatt egyévi börtönre ítélt el. A kolozsvári ítéletábla ma délelőtt tárgyalta Asztalos Miklós kolozsvári építőmester felelősségét, akit a törvényszék az elmúlt év december 20-ikán család bűntette miatt egyévi börtönre és 62 ezer lej kártérítésre ítélt. A törvényszék ugyanis beigazoltnak találta a vádat, hogy Asztalos Barla Hugó kolozsvári mérnöktől, akivel alkalmi társaszerződést kötött két vasúti állomásépület felépítésére, a megítélt összeget előlegesen felvette és saját céljaira felhasználta. A mai tárgyaláson dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvéd, a vádlott védője azzal érvelt, hogy az építőmester elszámolásban állott a magánvádlóval és így a vád nem meríti ki a család tényálladékát. Ilyenformán az ügy polgári bíróság kompetenciájába tartozik. A tábla elfogadta az ügyvéd érvelését, megváltoztatta a törvényszék ítéletét és a vádlottat felmentette a vád és annak következményei alól. Az ítélet jogerős.

— Orvosi hír. Dr. Porsche ideggyógyorvos, a „Nerva” szanatórium igazgató főorvosa magánrendelőjét Str. Saguna, volt Bartha Miklós-u. 20. alá, a régi Marschalkó-házba helyezte át. Telfon 5-95.

Galgóczy magántanfolyam és jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Elkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

Pályázat és nyelvvizsga alapján fogják csak felvenni fizeti iskolába az önkénteseket

Az 1929-es korosztálynál fogják először alkalmazni az új honvédelmi törvényt

(Bucuresti-Bukarest, április 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legfőbb nemzetvédelmi tanács március 13-án elfogadta az új honvédelmi törvényjavaslat tartalmáról, amelynek általános alapelveit már ismertettük, újabb részletek kerültek nyilvánosságra. Eszerint az új sorozási törvény kizárja a katonai szolgálatból a büntetőtörvénykönyv 22. szakasza alapján elítélteket. A törvény meg fogja szüntetni a családfenntartók katonai szolgálatmentességét, ehelyett az arra szoruló családok állami segélyben fognak részesülni. A szolgálati idő továbbra is két év lesz, a határőrökénél és

csendőrségnél 3 év. Az egyes korosztályoknak bevonulása február 15-én lesz november elseje helyett, az önkéntesek bevonulása pedig október 15-én.

Az új törvényt az 1929. évi korosztálynál fogják először alkalmazni.

Erdekesége az új törvénynek az is, hogy megváltoztatja úgy a tartalékosítást, mint az altiszti iskolák rendszerét, amelyekbe a felvétel pályázat útján fog történni, érettségi, illetve 4 középiskola alapján, de csak azokat veszik fel, akik a román nyelvet tökéletesen bírják.

— Több női, mint férfi választója lesz Angliának. Londonból jelentik: Az angol kormány elhatározta, hogy a választójogot fentartás nélkül kiterjeszti a huszonegy évet betöltött nőkre. Ebben az esetben 12 millió férfi és 14 millió nő fog választani Angliában.

— Eltűnt egy főkonzul felesége. Budapestről jelentik: A magyar főváros rendőrsége értesítést kapott Bécsből, hogy onnan április elsején eltűnt Litschof Friderika bécsi főkonzul felesége három- és kilencéves gyermekeivel és a nevelőnővel. Az eltűntek után a budapesti rendőrség is kutat.

— Jugoszlávia nagy fegyverrendelése. Madridból jelentik: Az itteni sajtó közlései szerint Jugoszlávia az eilari fegyvergyárban százezer gyalogsági puskát rendelt.

Magyar könyvért

forduljon bizalommal Révész Béla 25 éve fennálló könyvkereskedéséhez Marosvásárhelyt

— Cigányok megostromoltak egy csendőrlaktanyát. Ungvárról jelentik: Ruszinszkóban, az emberevő cigányok hazájában, a cigánykérdés — ugylátszik — állandóan fölcsigán marad. Ujjában az Ungvár melletti Nagyszelmenc községben a cigányok egy csendőrlaktanyát ostromoltak meg. Az eset előzményei a következők: Borbély Sándor erdőtisztnek a nagyszelmenci cigánytábor haragosa volt, mivel a cigányokat több ízben falopásért szigorúan megbüntette. A cigányok már régóta lestek az alkalomra, hogy bosszút álljanak Borbélyon. Mikor Borbély Sándor Szirénfalva felől Nagyszelmenc felé ment, az erdő előtt két cigány állotta útját. Az egyik cigány Lakatos Kálmán, a másik Cicu János volt. A cigányok követet hajítottak Borbélyra, aki folyton hátrálva, igyekezett üldözői elől menekülni. Mikor a faluhoz ért, az erdőtiszt egy gazda házába menekült, ahová a cigányok követték. Amikor Borbély egy falhoz ért, észrevette, hogy az egyik cigány kését veszi elő. Borbély előhuzta browningját és a cigányra lőtt, aki összeesett. Az erre következett zavarban Borbély a csendőrlaktanyába menekült. Közben fellázdak a falubeli cigányok és üstkészítő szerszámokkal és ásókkal felfegyverkezve a laktanya elé vonultak és követelték Borbély kiadatását. A cigányok azzal fenyegetőztek, hogyha nem adják ki nekik Borbélyt, akkor megbosszúlják magukat a csendőrökön. A csendőrség széjjelverte a cigányokat. Borbély ellen megindult az eljárás. Megállapítást nyert, hogy önvédelemből cselekedett.

MORAVETZ
TIMISOARA MINDEN ZENEMŰVET GYORIAN
OLCSÓN ÉS DONTOSAN SZÁLLIT!

SPORT

A budapesti 33-as Kolozsváron

Husvét vasárnapján és hétfőjén egy elsőosztályú budapesti profiegyüttes, a népszerű és általánosan ismert Budai 33-as vendégcsapat Kolozsváron. A 33-asok előkelő helyet foglalnak el a budapesti professzionista futball bajnokságban és a csapatban több olyan játékos szerepel, akinek tudása és játékkészsége hírnevét a magyar határokon túlra is elvitte.

A vendégcsapatnak ez lesz a kolozsvári premijere. Vasárnap az Univerzitáttal, hétfőn a Haggibborral mérik össze erejüket a 33-asok, az együttesben, amely az ünnepeken a kolozsvári közönségnek bemutatkozik, több új csillaga szerepel a magyar futballsportnak. A vasárnapi válogatott mérkőzések során a 33-asok öt játékoskal reprezentálták a válogatottak színeit: az elévülhetetlen Zsák, Beller és Müller a bécsiek ellen szereplő győztes Amateur válogatottban, Eichbaum a szegedi együttesben, Schmidth pedig a Jugoszlávok elleni csapatban szerepelt.

Kolozsvárt és a szomszédos városokban érthető érdeklődés nyilvánul meg a vendégek iránt, akik a következő játékosokból állítják össze a kolozsváriak ellen szereplő csapatokat: Zsák, Oláh, Löwy, Beller, Müller, Eichbaum, Schmidth, Kramer, Kältenecker, Tzumszpf, Steiner és Sticska.

A kolozsvári publikum a mélyen alástilyedt nivóju helyi bajnoki mérkőzések után érthető érdeklődéssel fordul a magasabb játékkultúrát, stilst és tudást képviselő budapesti vendégek szereplése elé. Bizonyos, hogy úgy az Univerzitáta, mint a Haggibborral lebonyolítandó mérkőzései minden szempontból kiemelkedő eseményei lesznek Kolozsvár sportéletének. Ugy az Univerzitáta, mint a Haggibbor megerősített összeállításban veszik fel a küzdelmet.

Aki nem fizet sékelt, nem nevezheti magát cionistának. —

PUDRA AMBRÉE MOREL

AMBRÉE MOREL PUDERT
Kiváló minőségű, finomságú és illatú mindenféle kedvelik fiatalassá udvéve teszi a bőrt. Egyszerű használat után nélkülözhetelenné válik az Ambree Morel pudert és egyéb Morel készítmények használata a legjobb hatású gyárművekkel.

מור פארגעלענען
ארדיין נ"ר בעזענליך
יערע ערקלארע און
דעזענע פאבריק

„Johanna“

דאסער כשר
השט

ניסן תרפ"ז לפק

יבא גלאונר
דקוק קלוזענבורג ונאליא

Csak 33

Kolozsvár elít
vehetnek részt
előtt fél 11-kor

A mul

(L'emp

Cecile de Mille
főszerepben Schi

Jegyek má

a Select

Ezt az előadást az
kátus rendezi a G
László primár védő
egyetlen alkalom

Me

a 2

szines

Fischer

EL

Cluj (C
Telefon i

Ajánlj

bo

szilva- és saja

páli

Kü

Méne

valamint É r

Leányka és

mert minőség

édessés Musl

melyek יינהארן

lete

RABINATUL ORTH. IZR. DIN CLUJ
בית דין צדק דקוק קלוזש (קלויזענבורג)

הכשר

מיט בעזונגונאדמע און דען מיר פארענלעגטן
הכשר של הרב הגאון מגראסוארדיין נ"י בענינין
דער דארט ערצייגטען קאהלענטייערע ערקלארע און
היערמיט, דאסס דאס דורך דאס היעזיגע פארק
„Johanna“ ADOLF KRAUSZ
אין פערקער געבראכטע סאדאואאסער כשר
לחג הפסחא זיין בלי שום השש.
ועיז בעדיה פה קלוזש י"ב ניסן תרפ"ז לפק.
עקיבא גלאנר
אב"ד דקוק קלויזענבורג והנהיג

Csak 384 személy

Kolozsvár elit közönségéből. Ennyien
vehetnek részt vasárnap, április 17-én dél-
előtt fél 11-kor a Select-Mozgó diszelőadásán

A mult fantomja

(L'empreinte du posse)

Cecile de Mille darabjának bemutatóján, a
főszerepben Schildkraut Rudolfal, a nagy
művésszel.

Jegyek már most rezerválhatók
a Select-Mozgó pénztáránál.

Ezt az előadást az Erdélyi Román Sajtószind-
kátus rendezi a Grezavescu-alap javára, Osvada
László primár védnökségével. A darab csak ezen
egyetlen alkalommal kerül színre Kolozsváron

Megjött

a 20 lejes
szines teáscsésze

Fischer üvegudvar

Elián

Cluj (Kolozsvár)

Telefon interurban 10-26.

Ajánlja של פסח

borait,
szíva- és saját főzésű kisüstös seprő
pálinkáit.

Különlegösségei:

Ménesi vörös,

valamint Érmelléki, Rizling,
Leányka és Erdély-hegyaljai, is-
mert minőségű Ringató, Roulandi,
édeskés Muskotály koser fajorok,

melyek מ"ה אינדור איינהארן felügye-
lete alatt állanak.

Közgazdaság

Románia gabonakereskedelme fogja legfőbb
hasznát látni a dunai államok egységes
szokványainak

Bécs lesz a nemzetközi gabonaforgalom egyik legfontosabb piaca.
Brancovici professzor a dunai államok gabontőzsdéinek bécsi konferenciájáról

(Bucuresti-Bukarest, április 13. Az Uj Kelet
tudósítójától.) Most érkezett haza Emil Brancovici
professzor, a romániai gabonakereskedők és exportő-
rök szövetségének elnöke a dunai államok gabona-
tőzsdéinek bécsi konferenciájáról. A konferenciát
tudvalevőleg azért hívták össze, hogy egységes ga-
bonaszerezési-típust és egységes üzleti üzanszokat
állapítsanak meg az egymással szoros kereskedelmi
összeköttetésben álló gabonatermő államok, amelyek-
hez Románián kívül Magyarország, Jugoszlávia,
Csehszlovákia, Ausztria, Bajorország, Svájc és Bul-
gária tartoznak.

Brancovici professzor bécsi tapasztalatairól a kö-
vetkezőket mondja:

— A tengeri elhajózásban minden gabonakeres-
kedelmi tranzakció alapját már száz éve az angolok
által honosított szerződéstípus képezi. Közben a német-
ek és hollandok külön szerződés mintát állapítottak
meg a kereskedelem fejlődésének megfelelően. Most,
hogy a változott földrajzi gazdasági és jogviszonyok
miatt óriási eltérések támadtak az adásvételi, szál-

litási, likvidálási és más tranzakcionális feltételekben,
szükségessé látszott, hogy a Dunán szállító országok
gabonakereskedelme egységesítse a különböző üzanszo-
kat. Az egységes szerződéstípus, különösen Romániá-
nak állott érdekében, amely normális időben egyike
a legnagyobb gabonaexportáló országoknak és bár-
milyen megfelelő tengeri kikötői vannak, még se
mondhat le a Felső Duna utvonalaról. A román
gabonaexport egyik legfontosabb nemzetközi piaca
Bécs kell legyen és ezért van szükség arra, hogy
a Dunamentén fekvő államok egységes üzletszok-
ványok alapján dolgozzanak.

— Tekintettel az egyre erősödő konkurren-
ciára, másrészt pedig azokra a nehézségekre, ame-
lyekkel a gabonakereskedelemnek a háboru óta meg-
kell küzdenie, egész sereg rizikó támadt, amelyet
pontosan körülírt üzanszok nélkül nem lehet előre
kalkulálni és így az egész gabonakereskedelem
bizonytalan helyzetbe kerülne, amelyből sokszor
óriási veszteségek, vagy jogtalan nyereségek szár-
maznának.

Német, svájci, angol és francia kölcsön-
ajánlatot kapott a kormány. Részletesen
megírtuk tegnap, hogy a német Disconto Gesell-
schaft vezérigazgatója, Pogge Ludvig gróf Bu-
karestbe érkezett és miután Bratianu Vintilá-
val, mint a leghatalmasabb romániai bankeso-
port vezetőjével is megegyezett a német kölcsön
elhelyezéséről, megjelent Averescu miniszter-

elnöknél és végleges formába öntötték a köl-
csön feltételeit. Ezalkalommal a Disconto Ge-
sellschaft vezérigazgatója bejelentette, hogy a
német bankok később további kölcsönököt haj-
landók folyósítani Romániának. Az újabb köl-
csönök feltételeit Pogge gróf már Londonban
megbeszélte Burileanu jegybankormánnyal,
aki ugyanezen ügyben tárgyalt dr. Hjalmar

Tőzsde

A piacon már erősen érzik az ünnepi hangulat, a bankok alig dolgoznak és így üzletkő-
tés is ritka. Milánó kivételével, amely állandóan emelkedik, az összes devizák változatlanok.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Bécs	Prága	New- york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3275-3280	—	—	491	3275	11029	13680	65012	1923 1/2
Newyork	167 1/2-168 1/2	51987	51987	2553	170	57330	711	3376 1/2	—
London	826-828	252470	252470	12407	827	2784	3453 3/4	16402	48562
Páris	670-680	2036	2036	—	675	2245	2786	13260	391 1/2
Milano	850-860	253370	2555	12470	827	2825	3504 1/2	16697	487 1/4
Prága	504-506	1539 1/2	1539 1/2	—	507	1698	2106 1/4	—	296 1/4
Budapest	2980-2990	9075	9075	—	2985	—	12398	591	—
Belgrád	—	913 1/2	913 1/2	—	300	1007	1248 3/4	5947	176
Bukarest	—	320	320	1550	—	353	438	2087	60 1/2
Varsó	—	5795	5795	—	—	6420	7945	379	—
Bécs	2390-2400	73 1/8	73 1/8	—	2400	8065	—	47580	—
Berlin	4050-4060	12320	12320	—	4045	13590	16852	80012	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1550, Budapest 353, Bécs 43800, Prága 2087 1/2.

Olesó husvéti vásárunkra

eddig olcsó árainkat még lejjebb szállítottuk!

Ágynemű és fehérnemű vásznak, batisztok, damasztok, lepedővásznak, cöpe-
rek, zefírek, étkező és kávé garnitúrák nagy választékban.

I-a lilium vásznak ágyneműre és fehérneműre..... Lei 48
Fehérnemű batiszt, minden színben 35
6 személyes színes kávé teríték, 6 szalvétával 250

Heller & Molnár

divatnagyáruházában, Cluj (Kolozsvár) C. Reg. Ferd. 15.

Női kabát és ruhaszövetek, kabátselymek, férfiszövetek olcsó árakon!

Schachtal, a német birodalmi bank kormányzó-jával. Burileanu egyébként most Svájcban folytat tárgyalásokat a kormánnyal Oscar Kiriacescu útján továbbított stabilizációs instrukciói alapján. A kormány azonban angol pénzesportok részéről is érdeklődést tapasztal a román piac iránt. Ez az egyre gyakoribb érdeklődés teremtette meg a francia ajánlatot, amely szerint a most Párisban levő Coanda tábornoknak több párisi nagybank 500 millió aranyfrank-kölcsönt ajánlott fel Románia részére.

Ujjalakult a kolozsvári munkáspénztár ellenőrző tanácsa. A kolozsvári munkásbiztosító pénztár mellett működő ellenőrző tanács, melynek hat munkaadó és hat munkás tagja van, ujjalakult. Elnök lett Peptea Jakab pénzügyminiszter tanácsos, az UGIR igazgatója, alelnök Muntean Miklós vasmunkás, tagok a munkaadók részéről Besa Jenő, Chifa Sándor, dr. Gál Zsigmond, Jacob Adrian és Moldovan Antal, a munkások részéről: Jumanca József, Marian Traian, Puskás S., Sós és Ujhelyi Ferenc. Az új tanács három bizottságot alakított. Egyet a munkaadók és a pénztár között felmerülő vitás ügyek elintézésére, egy másik bizottságot a munkások és a pénztár, továbbá a munkaadók és a munkások között betegsegélyezésből kifolyólag felmerülő vitás kérdésekre és végül számvizsgálóbizottságot.

Huszmillió lej aranypénzt veret Románia a londoni depóból. Bukarestből jelentik: Az „Argus” értesítése szerint Burileanu, a Banca Nationala kormányzója megállapodott az angol pénzügyvel a román aranypénz verésére vonatkozólag. A megállapodás szerint 20 millió lej névértékben vernek ki aranyat, amelyet a háború előtt Románia által az angol bankban elhelyezett aranykészletből fognak venni. Az angol bank a 20 millió felüli aranyat, amelynek értéke 3 millió 200.000 font sterling, néhány hónapon belül kiszolgáltatja Romániának.

Karlsbadi

Ebédlió szerviz L. 680
Gyönyörű színes 960
Fischer vegudvar

של פמה ארטה כשר

Orient pótkávé

elismert kitűnő minőségű, garantált tiszta cikoria. Készíti: Paschkus Károly, kinek megbízhatóságát a legnagyobb bel- és külföldi rabbi kapacitások bizonyítják. Állandó nagy bizományi raktár

Boskovitz Lajos cégnél Cluj

Telefonszám 459

Telefonszám 459

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

Csókrol csókra. Évek hosszú sora óta nem volt olyan színházi siker Párisban, mint a minőt a Csókrol csókra című új francia operette aratott. A ragyogó muzsika, a mulatságos szöveg, a változatos és modern táncok bizonyára itt is magukkal ragadják a közönséget, mint a hogy elbájolták Európa és Amerika minden metropolisának a közönségét. Az idei szezon legnagyobb operette-szenzációja: Csókrol csókra. Izsó Miklós rendezésében és Török Emil dirigálása mellett teljes apparatussal folynak az új francia operette színpadi próbái. Szombaton este félkilencor lesz a Csókrol csókra premiérje, vasárnap a második, hétfőn a harmadik, kedden a negyedik és szerdán az ötödik előadása. Mind az öt előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket.

Drótostót. Lengyel Irénnel Zsuzska szerepében és Tolnay Andorral Milos szerepében fog csütörtökön este színrekerülni Lehár legszebb operettje, a Drótostót. Hétfőn este is a Drótostót adják.

Vasárnapi és hétfői előadások. Vasárnap is, hétfőn is 3-3 előadást tartanak a Magyar Színházban. Vasárnap az Orlov (félháromkor), Te csak pipáld Ladányi (6 óraker) és a Csókrol csókra (háromnegyedkilencor), hétfőn pedig a Noszty fiu esete Tóth Marival (félháromkor), Csókrol csókra (6 óraker) és a Drótostót (háromnegyedkilencor) kerül színre. Az összes előadások jegyeit árusítja a pénztár.

A Román Opera műsora: Szerda: Fidelio (premier), péntek: szünet, vasárnap: Bolygó hollandi, hétfő: Fidelio, szerda: Aida, péntek: szünet.

Heti műsor

Csütörtök: Drótostót (Operetteprez. Lengyel Irén, Tolnayval, Premierbérlet 66 szám. Sorozat 372.) Pénteken nincs előadás.

Szombat fél 9-kor: Csókrol-csókra (Pperette-ujdonság, először. Neményi, Tolnay, Hászsaszal. Premierbérlet 67 szám. Sorozat 373.)

Vasárnap fél 3-kor: Orlov (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay és Hászsaszal. Leszállított helyárak. Sorozatszám 374.)

Vasárnap 6-kor: Te csak pipáld Ladányi (Rendes helyárak. Sorozat 375.)

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Csókrol-csókra (Bérlet-szünet. Sorozat 376.)

Hétfőn fél 3-kor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival Leszállított helyárak. Sorozat 377.)

Hétfőn 6-kor: Csókrol-csókra (Rendes helyárak. Sorozatszám 378.)

Hétfőn háromnegyed 9-kor: Drótostót (Lengyel Irén, Tolnay Andorral. Napibérlet 68 szám A. Sorozatszám 379.)

Kedd: Csókrol-csókra (4-edszer. Napibérlet 68 szám B. Sorozat 380.)

Szerda: Csókrol-csókra (Napibérlet 69 szám A. Sorozatszám 381.)

Hölgyeim! Tavaszi és nyári kalap ujdonságokat az **Ideal kalapszalonszalon** Reg. Ferd. 8. sz. Alakítások és formálások a legújabb formákra 48 óra alatt készülnek

Toll, gyapju

tépését, tisztítását és fertőtlenítését, valamint azok feldolgozását a legmodernebb villanyerőre berendezett gépekkel eszközli.

Paplan- és matrác-gyártás

megrendelésre, avagy dusan felszerelt gyári lerakatunkból mélyen leszállított napi árak mellett szállit ugy kicsinyben, mint nagyban.

"Lebeda" Cluj, Str. Iaşilor Nr. 14

Első Romániai Ágyneműkészítő és Toll, Gyapju, Gyapott stb. Feldolgozó Vállalat Részvénytársaság

Ágynemű! Vatta!

Tollat és gyapjut a legmagasabb árban veszünk!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígis le velet csak ugy továbbitunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Német nevelőnőt keresek gyermekeim mellé. Ajánlatokat referencia megjelölésével közvetlenül kér Laufer Vilmos, Deva.

4000 lei mellékkeresethez juthat megbízható és a helyi piacot jól ismerő egyén. Ajánlatok „Informator” jelígere a kiadóba, 2573

Zsidó körökben járatos házasságközvetítőt keresek. Honorárium tizezerben. Lémartné, Alba-Iulia. 2578

Megvételre keresek jó állapotban levő nagyobb perzsaszőnyeget. Ajánlatokat „Perzsa” jelígere kiadóhivatalba kérek.

Butor

legolcsóbban beszereshető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

Friss labda

szállítványunk beérkezett. Érdeklődésre árajánlattal szolgálunk. BLUM Testvérek, Oradea-Mare

Eladó valódi farkas kutya Árpád-u. 15. ajtó 8.

A sors kegyetlen

intézze sorsát tudással. Küldjön bélyegben azonnal 20 lejt Lepage-hoz az Ex Libris könyvismertető folyóirat egy számaért.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Cluj-Kolozsvár, St. E. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon: Szerk. és kiadóhiv. 9-77

Es. N. Sz. — — —
Egyes szám ára p. szivaron és vidéken Bukarestben is

1927 április 15 F

Ádám professzor vonását kérem

Budapest, április 14. Egyetem tanácsa t. elhatározta, hogy egyetemi tanárrá választják kéri a vonatkozó memoriaszerint a memorias nécs teljesítette a kivette Adámtól bocsátott rendelkezést. Most arra kéri az hogy vonja vissza egyetem autonómia ügy, amely az ar. pontjában állott, Adám-ügyet nemcsak az egyetemi musuk célpontjává

Orkán dül

Páris április 14. ros környékén borzszélvész rombadöntöpedig elpusztította. hajók leszakadtak hánykolódnak.

Venezelosz Gő

Nizza, április 14. kozik utazni Görög közlése szerint Ven tartani magát a pol. Merényletet kísérel a budape

Szabadka, április három éjszaka egym tek meg a budapesti hogy meglazították darabokat helyeztek éberségén a merényle vonalat csendőrség harcai vannak a v erdőkben elbujt har a jelek szerint, fel kisiklást azért tervez utasokat, még nem

Megbüntették a b tü

Budapest, április rendőrbírósa ma itél tüntető egyetemi hall metz Ferencet, a tünt pengőre, másik két tá

Példá

(Un succé)

Az összes párisi la a „Pas sur la bouc című operette prem dig 700-szor a Heltai

Csókrol csókra

cimen.

MAGYAR szombaton

Főszereplők: Dajka, Kiss M.,